

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BiH
TUZLANSKI KANTON
GRAD GRAČANICA**

PREDLAGAČ: GRADONAČELNIK

RAZMATRA: GRADSKO VIJEĆE

**INFORMACIJA
O RADU I VRŠENJU NADZORA
GRADSKIH INSPEKCIJA ZA 2019. GODINU**

**OBRADIVAČ:
SLUŽBA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE -
INSPEKTORAT**

Gračanica, juni 2020. godine

Na osnovu člana 132. stav 2.tačka 3. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj:35/05), Programa rada Gradskog vijeća Grada Gračanica za 2020.godinu, gradske inspekcije su dužne podnijeti Izvještaj o izvršenim inspekcijskim nadzorima u 2019. godini.

Cilj Izvještaja je ukazati na pojave i probleme, poduzete aktivnosti sa prijedlogom mjera koje bi trebalo poduzeti za oticanje utvrđenog nezakonitog ponašanja. U izvještaju su obrađeni vidovi i načini kršenja zakona i drugih propisa, nedostaci u propisima te prijedlog u kojem bi pravcu trebalo mjenjati pojedina zakonska rješenja.

Postupak inspekcijskog nadzora, u skladu sa odredbama zakona i drugih propisa, provode državni službenici sa posebnim ovlaštenjima (inspektor) i to na način da neposredno vrše uvid u zakonitost rada, poslovanja i postupanja pravnih i fizičkih lica kao i građana (u daljem tekstu; subjekti nadzora). Postupajući po gore navedenom i zatečenom činjeničnom stanju preuzimaju odgovarajuće savjetodavne, upravne i prekršajne mjere kao i kontrolu izrečenih mjera.

Služba za inspekcijske poslove, prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji jedinstvenog organa uprave Grada Gračanica, broj: 02-05-2864/2018 od 03.11.2018. godine se sastoji od dole pobrojanih inspekcija, te u organizacijskom pogledu, nema unutrašnjih organizacionih jedinica.

Služba za inspekcijske poslove broji 6 državnih službenika i 2 namještenika, a da bi bila u potpunosti popunjena neophodno je primiti još dva inspektora, (pričak tabela 1).

R.br.	Naziv radnog mesta - pozicija	Status	Pravilnikom predviđeno	Popunjeno
1.	Šef Službe – Glavni inspektor	Državni službenik	1 izvršilac	1 izvršilac
2.	Urbanističko-građevinski inspektor	Državni službenik	2 izvršioca	1 izvršilac
3.	Tržišno-ugostiteljski inspektor	Državni službenik	1 izvršilac	1 izvršilac
4.	Komunalni inspektor	Državni službenik	2 izvršioca	2 izvršioca
5.	Sanitarni inspektor	Državni službenik	1 izvršilac	1 izvršilac
6.	Inspektor za puteve	Državni službenik	1 izvršilac	-
7.	Viši referent – Komunalni redar	Namještenik	2 izvršioca	2 izvršioca
UKUPNO			10 izvršilaca	8 izvršilaca

tabela 1.

Gradski inspektor, u skladu sa odredbama zakona i drugih propisa kao i Odluke o organizaciji gradskih organa uprave, organizovani su na način da se vrši inspekcijski nadzor u sljedećim oblastima nadzora:

- Oblast nadzora komunalne inspekcije;
- Oblast nadzora urbanističko-građevinske inspekcije;
- Oblast nadzora tržišno-ugostiteljske inspekcije;
- Oblast nadzora sanitарне inspekcije.

Provodeći inspekcijske nadzore u navedenim oblastima vršen je inspekcijski nadzor u skladu sa zakonima i drugim propisima koji su donošeni od strane Parlamenta FBiH, Skupštine Tuzlanskog kantona i Općinskog vijeća Gračanica, Gradskog vijeća Grada Gračanica.

Oblasti inspekcijskog nadzora su po pitanju primjene procesnih i organizacionih zakona uređena sljedećim zakonima i to:

- Zakon o državnoj službi u F BiH („Službene novine F BiH“, broj: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 i 4/12);
- Zakon o organizaciji organa uprave u F BiH („Službene novine F BiH“, broj: 35/05);
- Zakon o upravnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 02/98 i 48/99);
- Zakon o prekršajima Federacije BiH („Službene novine F BiH“, broj: 66/13, 73/14);
- Zakon o inspekcijama u F BiH („Službene novine F BiH“, broj: 73/14 i 19/17).

Gradske inspekcije su shodno Programu rada vršile nadzor nad sprovodenjem zakona i drugih propisa u cilju postizanja pravne sigurnosti i zaštite interesa pravnih lica, fizičkih lica i građana.

II OCJENA STANJA POSTIGNUTIH REZULTATA

U izvještajnom periodu inspekcijski poslovi su vršeni kroz redovne i vanredne kontrole, kao i intervencije na osnovu usmenih i pismenih predstavki stranaka.

Prema organizacionom obliku kontrolisana su pravna i fizička lica, koja obavljaju djelatnost iz oblasti građenja, komunalne oblasti, sanitarnе, kao i trgovinsko-ugostiteljske djelatnosti.

U svim slučajevima gdje su inspektori utvrdili nepravilnosti preduzete su odgovarajuće mјere u skladu sa zakonima i zakonskim propisima iz spomenutih oblasti.

U izvještajnom periodu vršene su mješovite kontrole kod istog subjekta nadzora iz oblasti postojeće četiri inspekcije, a sve u cilju efikasnijeg i ekonomičnijeg rada.

U toku 2019. godine za izvršavanje postavljenih poslova i zadataka u navedenim oblastima nadzora bilo je angažovano ukupno: glavni inspektor, 5 inspektora i 2 komunalna redara, koji su obavljali poslove nadzora svako iz svoje nadležnosti, kao i druge upravne i stručne poslove, te rad u komisijama imenovanim od strane Gradonačelnika.

Gradske inspekcije su shodno Programu rada vršile nadzor nad provođenjem zakona i drugih propisa u cilju postizanja pravne sigurnosti i zaštite interesa pravnih i fizičkih lica i građana. Ovakvim radom uspostavljen je interaktivni odnos između inspekcije i subjekta nadzora u smislu edukativno-preventivnog djelovanja inspekcije. Po primljenoj dojavi od strane građana inspektor su dužni postupati na način i u rokovima propisanim zakonom i drugim propisima.

U ostvarivanju prava građana inspektor su osiguravali uslove da građani mogu na efikasan, brz i jednostavan način ostvariti svoja prava i u tom cilju, isti su pružali pravnu pomoć i davali odgovarajuća objašnjenja i upute za ostvarivanje njihovih prava i obaveza. Postavljanjem aplikacije 72 sata na web stranici Grada Gračanica, omogućeno je svim zainteresovanim da upute primjedbe, prijedloge i sugestije koje se odnose na rad inspekcija, kao i postavljanja pitanja iz djelokruga rada svakih od inspekcija. Ovim je ostvaren cilj dostupnosti i transparentnosti u radu inspekcije.

U cilju pružanja pomoći u ostvarivanju prava iz određenih oblasti ostvaren je kontakt sa preko 1.000 stranaka iz svih mjesnih zajednica Grada Gračanica.

Treba posebno istaći da su uslovi za rad inspekcijskih organa poboljšani useljavanjem u nove prostorije a što je eliminisalo raniji nedostatak prostora i lociranje inspekcije na jednom mjestu radi efikasnijeg praćenja rada i prijema stranaka, kao i veliki broj stranaka koji se obraćaju zahtjevima koji nisu iz nadležnosti istih, a koji se najčešće odnose na problematiku iz domena izgradnje i održavanja puteva, utvrđivanje prava posjeda i vlasništva te utvrđivanje granica parcela i drugo.

U ovom dijelu želimo posebno naglasiti da se određeni broj stranaka svakodnevno obraća po istom osnovu te iako dobije usmene i pismene upute inspektora o poduzetim radnjama i nadležnostima inspekcije, i dalje vrše pritisak na rad inspektora.

Na osnovu poziva Općinskog Suda, inspektor su po ovlaštenju Gradonačelnika redovno učestvovali u postupcima koji se odnose na sudske odlučivanje, a po podnesenim prigovorima stranaka na izrečene sankcije po izdatim prekršajnim nalozima inspekcijskih organa. Napominjemo da ove aktivnosti traže dodatno angažovanje inspektora u Općinskom sudu Gračanica, Odjeljenja za prekršaje.

Pored redovnih poslova inspekcije su uzele učešće u radu pojedinih Komisija imenovanih od strane Gradonačelnika i šefova službi:

- Komisija za utvrđivanje uslova minimalno tehničke opremljenosti, zaštite na radu, sanitarnih i zdravstvenih uslova za obavljenje ugostiteljske djelatnosti, pri čemu je obavljeno 22 komisijskih pregleda, a na osnovu čijih Zapisnika je isto tako izdato 22 Rješenja o ispunjavanju uslova minimalno-tehničke opremljenosti i drugih zakonom propisanih uslova za obavljanje ugostiteljske djelatnosti.
- Komisija za utvrđivanje prava na novčanu participaciju u realizaciji projekata novih tehnologija od interesa za primarnu poljoprivrednu proizvodnju na području Grada Gračanica
- Komisija za utvrđivanje prava na novčanu podršku za sufinansiranje nabavke nove mehanizacije i opreme
- Komisija za kontrolu izdatih rješenja u vrijeme održavanja gračaničkog vašara u novembru 2019. godine, pri čemu je, tokom rada izvršen pregled svih pravnih,

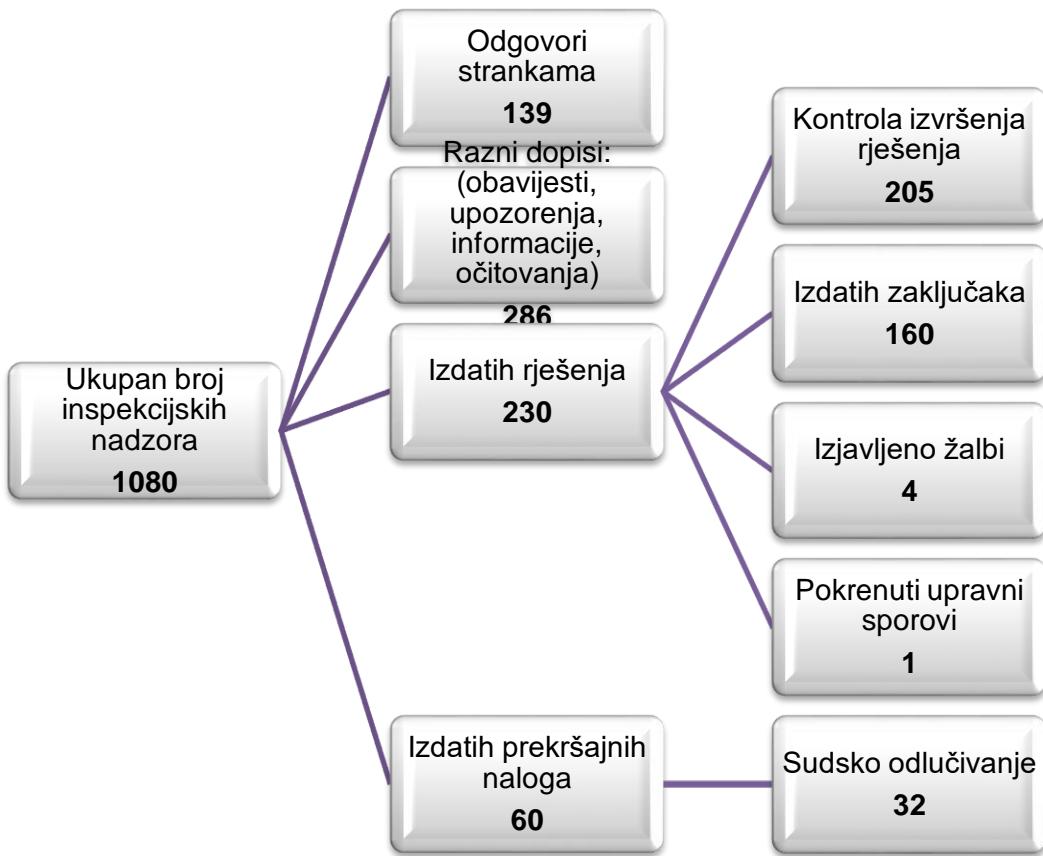
fizičkih subjekata, te građana, koji su vršili prodaju u vrijeme Vašara, ili vršili druge uslužne djelatnosti.

- Komisija za davanje stručne ocjene u postupku izdavanja odobrenja za građenje u postupcima legalizacije bespravno izgrađenih objekata na području Grada Gračanica;
- Komisije za javne nabavke Grada Gračanica;
- Komisije za tehničke prijeme stambenih i poslovnih objekata;
- Praćenje Akcionog plana energetski održivog razvoja Općine/Grada Gračanica za period 2015-2020, te izrada izvještaja o realizaciji istog.

Gradske inspekcije su uzele učešća u edukaciji koje je organizovala ADS FBIH kao i prisustvo raznim seminarima, tematskim sjednicama, radionicama i okruglim stolovima.

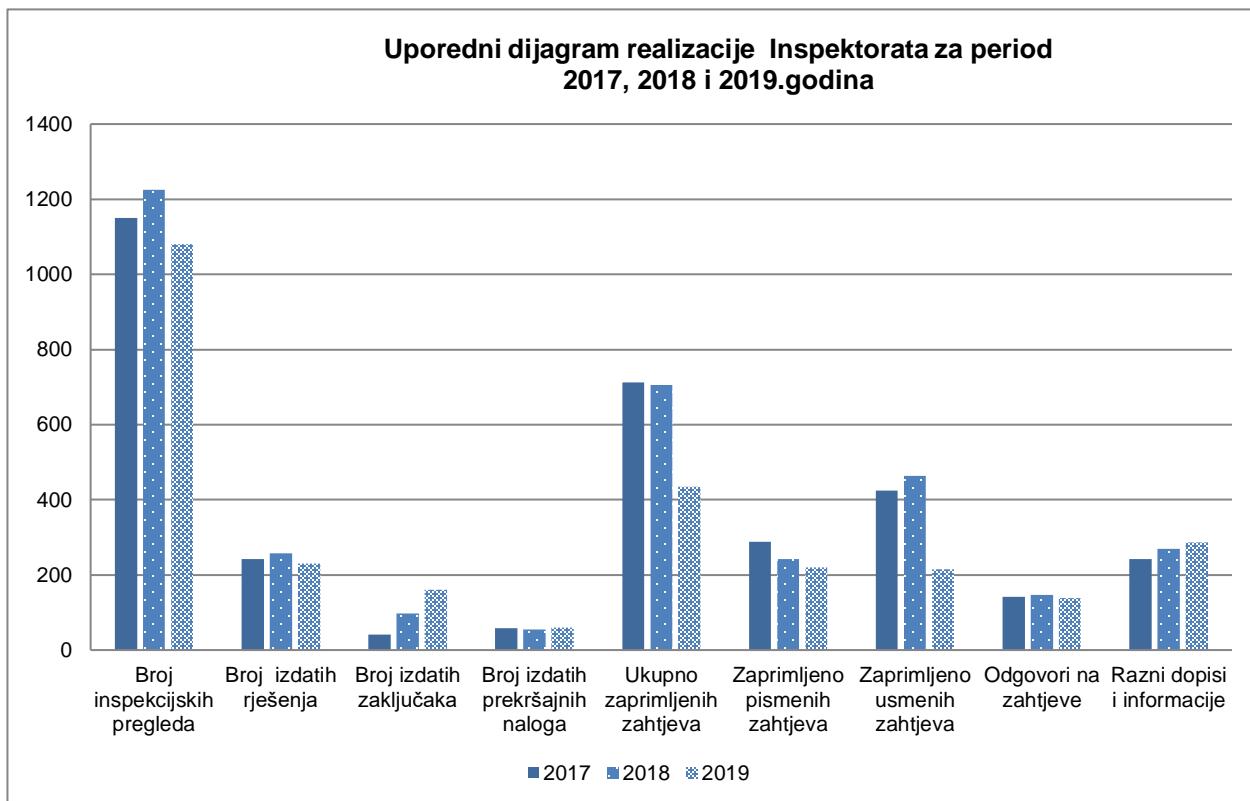
Kada su u pitanju upravne mjere i radnje koje su preduzimane od strane inspekcija Grada Gračanica, ističemo da je ukupno u 2019. godini izvršeno 1080 inspekcijskih nadzora. Zbog povreda zakona i drugih propisa nad kojima su inspektori vršili nadzor, doneseno je ukupno 230 rješenja kojima je naloženo otklanjanje nepravilnosti i nedostataka. U drugim predmetima su donošeni zaključci kojima je postupak inspekcijskog nadzora obustavljan iz razloga nepostojanja uslova za vodjenje postupka inspekcijskog nadzora (rješavanje prethodnog pitanja), nenadležnosti ili iz razloga nepostojanja nepravilnosti u radu subjekata nadzora. Osim navedenih upravnih mjera, inspektori su u prethodnoj godini donosili i druge akte (dopisi, odgovori na zahtjeve, upozorenja i slično (slika 1).

Važno je napomenuti, da je obavljen veliki broj pregleda gdje se ukazivalo usmenim putem, bez potrebe pisanih evidentiranja, jer su subjekti nadzora otklanjali nepravilnosti na licu mjesta, iz čega se vidi da su inspektori težiše rada stavili na preventivno djelovanje, a tek u iznimnim slučajevima nepostupanja po nalozima inspektora, preduzimale su se i druge zakonom predviđene mjere.

sl. 1

Gradske inspekcije su tokom 2019.godine zaprimile manji broj zahtjeva stranaka nego u proteklim izvještajnim periodima, budući da su građani koristili i usluge online aplikacije 72 sata na web stranici Grada Gračanica, a što je vidljivo iz uporednog dijagrama realizacije općinskih inspekcija za 2017., 2018. i 2019.godinu, (slika 2).

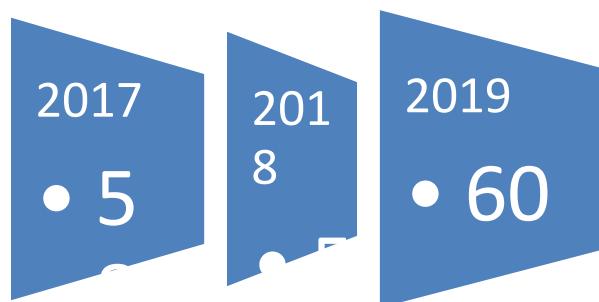

sl. 2

Zakonom o prekršajima je propisana obaveza svih ovlaštenih organa da sve izdate prekršajne naloge elektronski evidentiraju u Jedinistvenom registru novčanih kazni i prekršajne evidencije, a koji se vodi kod nadležnih državnih organa (sadašnja Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka-IDEA kao i Visokog sudskeg i tužilačkog vijeća BiH).

Članom 23. stav 2. Zakona o prekršajima FBiH predviđeno je da u slučaju plaćanja novčane kazne u zakonskom roku od 8 dana kažnjenik se oslobođa plaćanja 50% iznosa izrečene novčane kazne.

Analizirajući realizaciju po izdatim prekršajnim nalozima nakon donošenja izmjene Zakona o prekršajima ("Službene novinama Federacije BiH", broj 63/14), konstatovano da je ista povećana za 10% (slika 3).

sl. 3

Jedan od razloga povećanja broja izrečenih prekršajnih sankcija leži u činjenici da se počela primjenjivati Odluka o javnim parkiralištima na području grada Gračanica.

Na slici 4. dat prikaz izdatih prekršajnih nalogu, kao i sudskih odlučivanja pred nadležnim organom za navedeni izvještajni period.

sl. 4

U izvještajnom periodu ostvarena je saradnja sa Federalnom i Kantonalnom upravom za inspekcijske poslove Tuzla, Ministarstvom prostornog uređenja i zaštite okoline, Ministarstvom pravosuđa i uprave kao i drugim općinskim inspekcijama, PU Gračanica kroz usmene (telefonske) i lične kontakte. Saradnja se ogleda na razmjeni iskustava o pojedinim pitanjima koja se pojavljuju kao predmet inspekcijskog nadzora, kao i mješovitim inspekcijskim nadzorom.

U nastavku je prezentiran pregled izvršenih inspekcijskih nadzora parcijalno prema postojećim inspekcijama, pojave i probleme koji su uočeni prilikom vršenja nadzora, pojedini vidovi i načini kršenja zakona i drugih propisa sa prijedlogom mjera za prevazilaženje uočenih problema.

III OBLAST NADZORA KOMUNALNE INSPEKCIJE

Komunalna inspekcija Grada Gračanica je vršila inspekcijski nadzor nad sprovođenjem postojećih propisa koji regulišu komunalnu oblast, definisanu Zakonom o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik TK-a“ broj: 11/05). Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti, pored navedenog zakona, vršen je i u odnosu na provođenje sljedećih općinskih odluka:

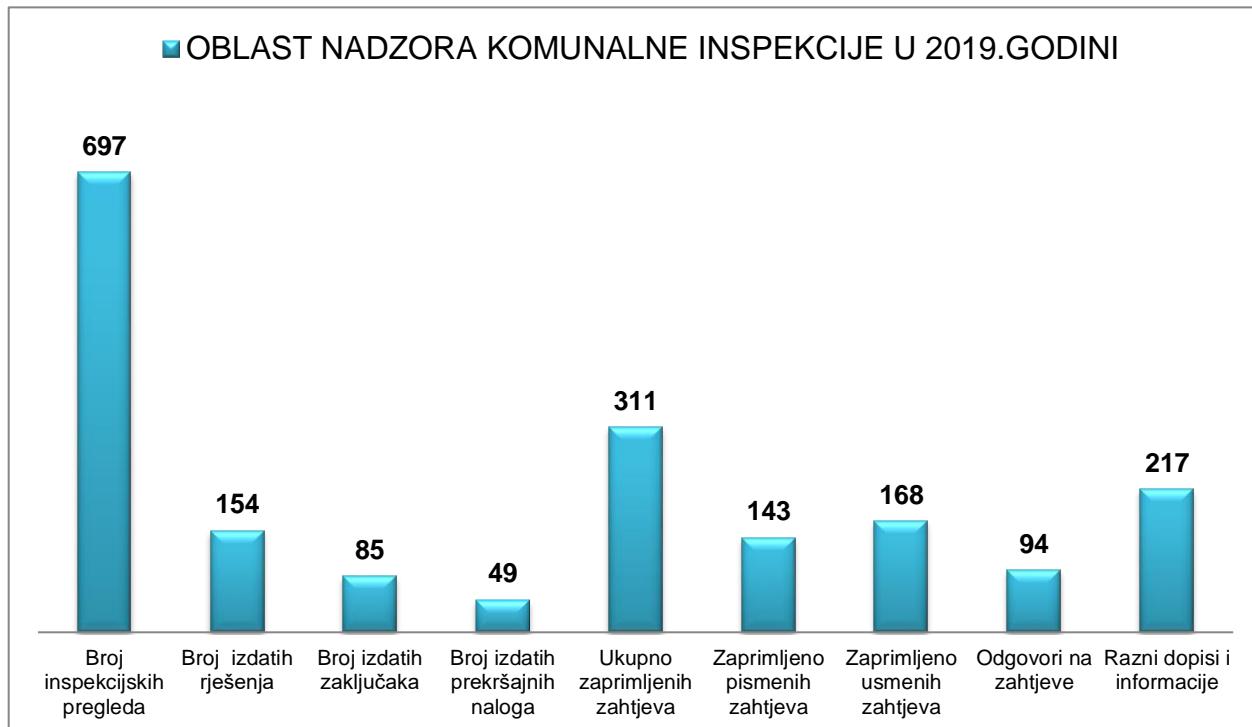
- Odluka o vršenju komunalnih djelatnosti i komunalnom redu („Službeni glasnik Općine Gračanica“, broj: 05/07, 08/09, 12/10 i 02/12);
- Odluka o odvođenju i prečišćavanju otpadnih voda na području Općine Gračanica („Službeni glasnik Općine Gračanica“, broj: 08/07);
- Odluka o privremenom korištenju javnih površina („Službeni glasnik Općine Gračanica“, broj: 04/06);
- Odluka o snabdijevanju toplotnom energijom stambenog i poslovnog prostora u Gračanici daljinskim grijanjem i uslovima za isporuku i preuzimanje toplotne energije („Službeni glasnik Općine Gračanica“, broj: 02/11);
- Odluka o javnim parkiralištima na području općine Gračanica („Službeni glasnik Općine Gračanica“, broj: 05/15 i 08/17).

Vršeći inspekcijski nadzor u 2019-oj godini Komunalna inspekcija je:

- izvršila 697 inspekcijskih nadzora;
- donijela 154 rješenja o otklanjanju nedostataka, koji su uglavnom donošeni po službenoj dužnosti, a u određenom broju i po inicijativama građana;
- donijela 85 zaključka koji se odnose na oglašavanje o nenadležnosti komunalne inspekcije ili da ne postoje uslovi za vođenje postupka inspekcijskog nadzora;
- izdala 49 prekršajnih naloga;
- zaprimljeno je 311 zahtjeva stranaka i to 143 pismenih zahtjeva a na iste zahtjeve je dostavljeno isto toliko odgovora sa odgovarajućim pojašnjenjima i uputama za ostvarivanje svojih prava i interesa ili obavijesti o upravnim mjerama koje je donijela ova inspekcija, te 168 usmenih zahtjeva (zahtjev putem telefona ili neposrednim kontaktom);
- urađeno je 217 raznih drugih dopisa, informacija i sl.

Ova inspekcija u svom radu je redovno obavljala korespondenciju sa građanima fizičkim i pravnim licima te javnim ustanovama, ministarstvima, vladinim i nevladinim organizacijama i dr. a koja se odnosila na odgovore o postupanju, davanju informacija, obavijesti, dostavu podataka, izvještaja, planova i slično.

U radu inspekcije važno je istaći da je saradnja sa PU Gračanica bila na zavidnom nivou, a koja se ostvarivala uglavnom pružajući razne asistencije inspektorima u radu na terenu.

sl. 5 Grafički prikaz mjera po inspekcijskim nadzorima komunalne inspekcije za 2019. godinu

Inspeksijski pregledi su se odnosili najviše na kontrolu provođenja odredaba Odluke o vršenju komunalnih djelatnosti i komunalnom redu, u dijelu koji se odnosi na: uključenost u organizovani odvoz smeća, zauzimanje javnih površina, izlaganje robe i postavljanje rashladnih uređaja ispred poslovnih prostora, reklamnih panoa i firmi, postavljanje plakata, skela, odlaganje građevinskog materijala i drugo. Takođe, aktivnosti su vođene oko čišćenja zaprljanih javnih površina, na kontrolu vršenja ulične prodaje bez odobrenja, zaštite zelenih površina, vodotoka, odlaganje i odvoz komunalnog otpada i kućnog smeća, prekopavanje javnih saobraćajnih i zelenih površina, držanje domaćih životinja, bespravno postavljanje raznih predmeta, deponovanje otpadnog materijala i zemlje na javnim površinama, ispuštanje otpadnih voda na javne i druge površine i dr.

Vršenjem inspeksijskog nadzora pravna lica, fizička lica i građani su upozoravani na utvrđene nepravilnosti koje su iste najčešće otklanjali po inspeksijskom zapisniku, a za one koji to nisu činili donošena su rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka.

Važno je napomenuti da je JP "KOMUS" Gračanica nastavio sa aktivnostima uključivanja u organizovani odvoz smeća subjekata koji nisu bili uključeni, a što je za rezultat imalo

čišće vodotoke i smanjenje broja divljih deponija, odnosno manju količinu odloženog otpadnog materijala na nepravilan način.

Za nepostupanje po rješenjima inspektora poduzimane su i represivne mjere donošenjem prekršajnih naloga koji su u skladu sa zakonski propisanom visinom.

Kada je u pitanju zauzimanje javnih površina za postavljanje ljetnih bašti, izlaganje robe i postavljanje rashladnih vitrina, uglavnom svi subjekti pribavljaju odgovarajuća odobrenja, što je rezultat višestrukih inspekcijskih pregleda kod tih korisnika javnih površina tokom tekuće i ranijih godina.

Kada je u pitanju rad javnih preduzeća, komunalna inspekcija svakodnevno kontroliše da li se JP „Komus“ Gračanica u svom radu pridržava odredbi Odluke o komunalnim djelatnostima i komunalnom redu te u skladu s tim poduzima mjere iz svoje nadležnosti. Kako je jedan od bitnih uslova za sprečavanje nastanka divljih deponija i uključivanje što većeg broja korisnika u organizovano prikupljanje smeća, te u tom smislu komunalna inspekcija pruža odgovarajuću pomoć JP "Komus" Gračanica, s ciljem da se organizovanim odvozom smeća obuhvati što veći broj korisnika.

Prema podacima dobijenim od gore navedenog JP-a, inspektori su izvršili obilazak svih neuključenih poslovnih objekata koji su se nakon toga svi uključili u organizovani odvoz smeća zaključivanjem ugovora.

Određenih problema kod uključivanja u organizovan odvoz smeća ima kada su građani u pitanju a oni koji odbiju uključenje u organizovano prikupljanje smeća poduzimaju se zakonom i odlukom propisane mjere.

Nakon provedenih aktivnosti, koje su se ogledale u izricanju upravnih mjer, primjećen je porast uključenih pravnih i fizičkih lica u organizovani odvoz smeća.

Značajno je takođe napomenuti da Komunalna inspekcija vrši kontrolu tokom izvođenja građevinskih radova, sa aspekta pribavljanja odgovarajućih odobrenja od nadležne gradske službe za prokopavanje javnih površina, onečišćenja saobraćajnica naročito prilikom postavljanja PTT, elektro i instalacija vodovoda i kanalizacije, instalacija centralnog grijanja i drugo.

Protiv nesavjesnih izvođača radova izriču se odgovarajuće upravne i po potrebi represivne mjeru, a u izvjesnim slučajevima donose se i rješenja o zabrani rada dok se ne poduzmu neophodne i naložene mjeru.

Komunalni redari

Poslove komunalne kontrole nad provođenjem komunalnog reda na osnovu općinske Odluke o vršenju komunalnih djelatnosti i komunalnom redu („Službeni glasnik Općine Gračanica“, broj: 05/07, 08/09, 12/10 i 02/12), vrše komunalni redari. U Gradu Gračanica od 01.11.2013. godine uposlena su dva komunalna redara, te predstavljaju operativno tijelo i obavljaju razne vrste poslova i aktivnosti neophodnih za provođenje komunalnog reda na teritoriji grada Gračanica. Djelokrug rada komunalnih redara su poslovi utvrđeni odredbama Odluke o vršenju komunalnih djelatnosti i komunalnom redu („Službeni glasnik Općine Gračanica“, broj: 05/07, 08/09, 12/10 i 02/12). Naime, oni vrše obilazik terena cijelog teritorija grada Gračanica po nalogu komunalnog inspektora, kao i po

prijavama građana, sačinjavajući pri tome službene zabilješke, zapisnike, foto-dokumentaciju, te prikupljaju predmete i podatke od lica koja su počinila povrede komunalnog reda.

Komunalni redari su organizirani u okviru organizacione jedinice gradske uprave u kojoj su, prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji organa uprave raspoređeni u Službu za inspekcijske poslove - Inspektorat.

Redari su namještenici, koji samostalno vrše poslove komunalne kontrole i pomažu komunalnim inspektorima u vršenju poslova inspekcijskog nadzora nad provođenjem komunalnog reda propisanog odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima („Službene novine TK“ broj: 11/05), podzakonskim propisima i aktima donesenim na osnovu ovog zakona.

U redovnim poslovima i radnim zadacima komunalni redari su vršili poslove komunalne kontrole nad: uređenjem naselja; održavanjem čistoće i čuvanja javnih površina; korištenjem javnih površina; skupljanja, odvoza i postupanja sa skupljenim komunalnim otpadom; uklanjanje snijega i leda; uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i postavljanjem i održavanjem urbane opreme na javnim površinama.

Evidentna je činjenica da uposlenjem dva komunalna redara došlo do vidnog poboljšanja stanja u komunalnoj djelatnosti, što se ogleda u povećanju broja uključenosti u organizovani odvoz smeća kako građana tako i pravnih lica, a što je rezultiralo smanjenjem divljih deponija na području grada Gračanica, čišćem i urednjem gradu i slično.

Rezultati komunalnih redara za gore navedeni period mogu se iskazati u sljedećem:

- Izvršeno 517 redovnih i vanrednih kontrola;
- Sačinjeno 201 zapisnik o kontroli komunalnog reda;
- Nakon obilazaka pravnih i fizičkih lica vršeno je potpisivanje novih Ugovora sa sa davaocem komunalnih usluga, o čemu postoji uredna evidencija.
- Izršena kontrola odlaganja građevinskog i drugog otpada na javnim površinama, te pri čemu su u tim slučajevima upozoravali prekršioce na propisno i blagovremeno odlaganje istog, uz službene zabilješke koje su bile podloga za donošenje rješenja o otklanjanju nedostaka i nepravilnosti od strane komunalnih inspektora. Ovdje treba istaći da su komunalni redari dežurali u jutarnjim i popodnevним satima na raznim lokacijama gdje neodgovorni građani na nepropisan način odlažu smeće i građevinski otpad, a što je rezultiralo da je protiv 17 počinilaca prekršaja postupljeno u skladu sa zakonom.
- Sudjelovali u 121 pregledu u sadejstvu sa komunalnom i građevinskom inspekcijom.
- Vršili kontrolu prodaje na javnim površinama, naročito pazarnim danima, što je rezultiralo uklanjanjem 35 lica koja su vršila prodaju u ulicama Seida Mašića i Bosanskih kraljeva, te uz asistenciju službenika PU Gračanica u nekoliko navrata su uklonjeni kamioni sa javnih površina iz kojih se vršila prodaja na nedozvoljen način.

- Svakodnevno radili i druge poslove iz oblasti komunalnih djelatnosti po nalogu komunalnih inspektora.

Cijeneći iznesene pokazatelje a koji se odnose na rezultate za gore pomenuti period može se konstatovati da su komunalni redari svojim radom i aktivnostima na terenu doprinjeli poboljšanju stanja u komunalnoj oblasti. Gore pomenuti rezultati rada se mogu zasigurno i poboljšati u narednom periodu za što će biti potrebno preraspodjela radnog vremena komunalnih redara, još bolja i čvršća saradnja sa građanima, školama, nevladinim organizacijama, policijom, medijima, privrednim i svim drugim relevantnim subjektima koji mogu svojim aktivnostima doprinijeti poboljšanju stanja u komunalnoj oblasti na području grada Gračanica.

IV OBLAST NADZORA GRAĐEVINSKE INSPEKCIJE

U Gradu Gračanica na poslovima i zadacima urbanističko-građevinska inspekcija u okviru svoje nadležnosti vrši inspekcijski nadzor nad primjenom odredaba sljedećih zakona kojima je regulisana oblast nadzora i to:

- Zakona o prostornom uređenju i građenju ("Službene novine TK-a", broj 06/11, 04/13, 15/13, 03/15, 02/16 i 04/17);
- Zakona o uslovima, načinu i postupku legalizacije bespravno izgrađenih građevina („Službene novine TK-a“, broj: 03/06, 01/07, 05/08, 10/11 i 07/17);
- Pravilnika o načinu zatvaranju i označavanja zatvorenog gradilišta („Službene novine TK-a“, broj: 7/11);
- Pravilnikom o uređenju gradilišta i obaveznoj dokumentaciji na gradilištu (Službene novine TK-a, broj: 07/11).

Rad urbanističko-građevinske inspekcija je bio usmjeren na nadzor nad izgradnjom sa ciljem sprječavanja bespravne izgradnje i onemogućavanja iste, kao i na nadzor nad građenjem za koju urbanističku saglasnost izdaje Služba za prostorno uređenje, geodetske i imovinsko pravne poslove Grada Gračanica.

Redovni nadzori vršeni su i u oblasti izdavanja i provođenja urbanističko planske dokumentacije, a koje izdaje nadležna gradska Služba.

Usmjereni inspekcijski nadzori vršeni su po zahtjevu stranke i gotovo isključivo su se odnosili na bespravno izgrađene stambene i druge objekte koji su u nadležnosti ove inspekcije na teritoriji grada.

Postupak inspekcijskog nadzora u ovoj oblasti, kao i u većini drugih oblasti nadzora, pokreće se po službenoj dužnosti, međutim, ono što smatramo za bitno istaći jeste, da se u najvećem broju slučajeva fizička i pravna lica obraćaju sa određenim inicijativama za vođenje postupka inspekcijskog nadzora. U skladu sa odredbama naprijed navedenih Zakona, kao i odredbama Zakona o organizaciji uprave, o svakom inspekcijskom pregledu inspektorji sastavljavali inspekcijski zapisnik u kojem su navodili činjenično stanje utvrđeno tim pregledom, te su u skladu sa istim i preduzimali određene upravne i prekršajne mjere i radnje.

U skladu sa odredbama materijalnih zakona inspektori su izdavali sljedeće vrste rješenja:

- rješenje o otklanjanju utvrđenih nedostataka i nepravilnosti;
- rješenje o obustavi gradnje;
- rješenje o uklanjanju građevine ili njenog dijela;
- zaključke o zatvaranju gradilišta/grajevine.

Kada su u pitanju rješenja o otklanjanju nepravilnosti ista su izdavana sudionicima gradnje ukoliko se utvrdi da su određeni nedostaci na građevini nastali tokom njenog korištenja, odnosno da ista građevina može ili ugrožava pouzdanost susjednih građevina, život i zdravlje ljudi i imovine.

Kada su u pitanju rješenja o obustavi gradnje, ista su izdavana u situacijama ako se građevina gradi, odnosno rekonstruira protivno odobrenju za gradnju, ako se utvrde nedostaci i nepravilnosti u projektu ili izvođenju radova koji mogu ugroziti tehnička svojstva bitna za građevinu, kao i u drugim slučajevima predviđenim Zakonom o prostornom uređenju i građenju.

Uklanjanju građevine kao jednoj od upravnih mjera pristupalo se u situaciji ako se gradnja vrši ili je izvršena bez odobrenja za gradnju, ako se gradi protivno odobrenju za gradnju, ako se utvrdi da ista građevina predstavlja opasnost za susjedne građevine i život ljudi, te da se ta opasnost nije na drugi način mogla otkloniti, kao i drugim slučevima predviđenim Zakonom o prostornom uređenju i građenju TK-a.

U izvještajnom periodu izvršeno je uklanjanje jednog objekta.

Provođenje odredaba Zakona o prostornom uređenju i građenju nije bilo moguće u potpunosti provoditi iz razloga što je odredbama Zakona o uslovima, načinu i postupku legalizacije određeno da nadležna urbanističko-grajevinska inspekcija dužna prekinuti postupak inspekcijskog nadzora u svim predmetima gdje je podnesen zahtjev za legalizaciju bespravno izgrađenih građevina.

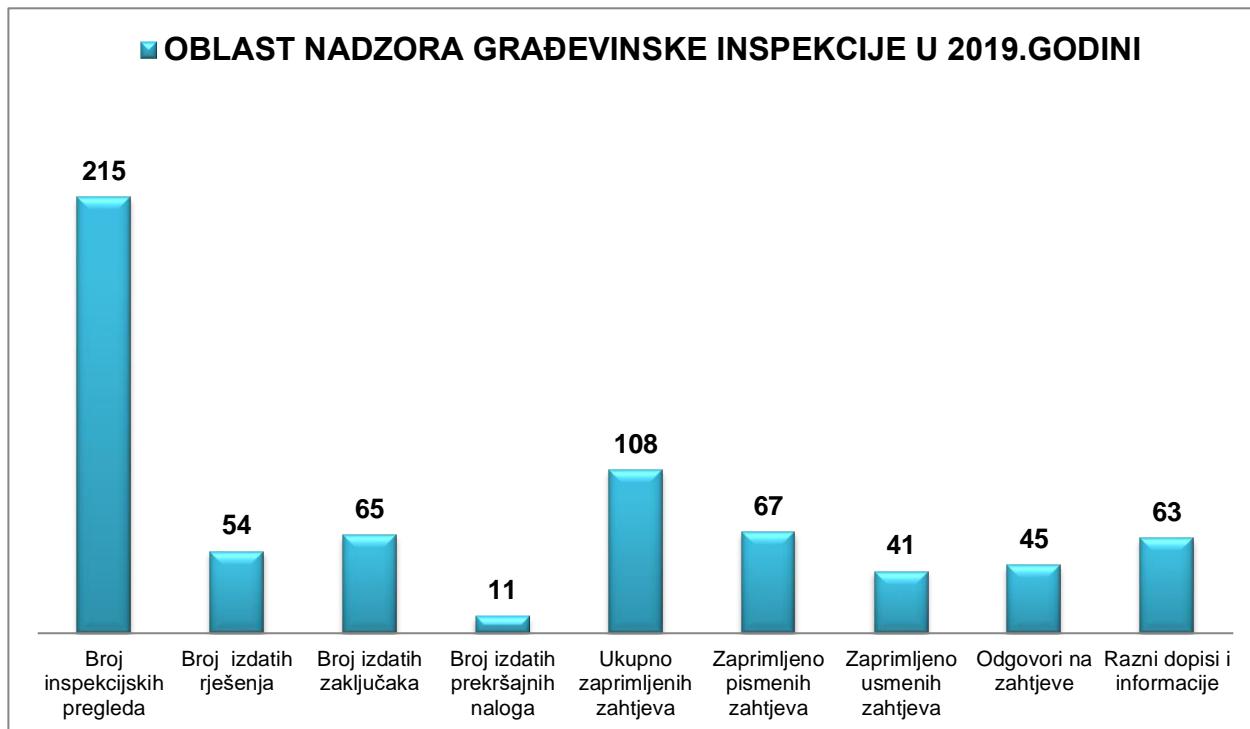
Zakonom o izmjeni i dopuni Zakona o uslovima i postupku legalizacije bespravno izgrađenih građevina TK-a, koji je stupio na snagu u julu 2017. godine, produžen je rok za podnošenje zahtjeva za legalizaciju bespravno izgrađenih građevina do 31. maja 2019. godine.

Drugi problem koji se javlja kada su u pitanju uklanjanja bespravno izgrađenih objekata kao i objekata privremenog karaktera, jeste u slučajevima kada investitor, odnosno vlasnik ne postupi po rješenju inspektora o uklanjanju građevine ili njenog dijela, da će se rješenje izvršiti pomoću druge osobe na trošak investitora, odnosno vlasnika.

Nadležna gradska služba svake godine shodno Zakonu o javnim nabavkama BiH je obavezna izvršiti izbor pravne osobe, čije usluge će se koristiti za izvršenje rješenja građevinske inspekcije, i do sada ni na jedan raspisani tender nije se javila firma za izvođenje radova koji bi se odnosili na rušenje objekata po rješnjima inspektora.

Kada su u pitanju rezultati rada ove inspekcije ističemo da je u prethodnoj godini izvršeno:

- 215 inspekcijskih nadzora;
- doneseno je ukupno 54 rješenja;
- Izrečeno ukupno 11 prekršajnih naloga;
- Izjavljeno 4 žalbe;
- Izvršeno uklanjanju jednog objekta;
- Izdato 65 zaključaka;

sl. 6 Grafički prikaz mjera po inspekcijskim nadzorima urbanističko-građevinske inspekcije za 2019. godinu

Od ukupno 54 rješenja, na 4 su podnesene žalbe. Sve 4 žalbe je riješeno u zakonskom roku i potvrđeno prvostepeno rješenje ovog organa.

U izvještajnom periodu, urbanističko-građevinska inspekcija Grada Gračanice je u 2019. godini izdala 11 prekršajnih naloga, zatvorena su 2 gradilišta na teritoriji grada Gračanica.

Za ovu inspekciju se može konstatovati da ostvaruje tijesnu saradnju sa Službom za prostorno uređenje, geodetske i imovinsko pravne odnose i Službom civilne zaštite.

Ova inspekcija u obavljanju radnih zadataka između ostalog vrši i kontrolu dokumenata za čije izdavanje je nadležna Služba za prostorno uređenje, te je na ovaj način moguće djelovati preventivno u pogledu svih sudionika u građenju.

Saradnja sa Ombudsmanima je ostvarena na način da je istim omogućeno uvid u vršenje inspekcijskog nadzora u predmetima za koji su pokazali interesovanje.

Na traženje Institucija Ombudsmana ovaj Organ je redovno i blagovremeno dostavljao tražene informacije kojom prilikom su data na uvid sva službena dokumenta, informacija o poduzetim upravnim mjerama, i podaci koji utiču na rješavanje predmeta.

Prema Zakonu o organizaciji organa uprave FBiH i Zakonom o upravnom postupku FBiH, propisana je obaveza inspektora kao službenih lica da su dužni ostvarivati saradnju sa Ombudsmanima i na svaki zahtjev podnesen od ovog organa odgovoriti blagovremeno i potpuno.

Građevinska inspekcija je u toku 2019. godine na zahtjev fizičkih lica i CZ Grada Gračanica izvršila ukupno 13 inspekcijskih pregleda i sačinila isto toliko zapisnika o fizičkom stanju objekata.

Takođe izuzetno veliki problem u izvještajnom periodu u radu inspekcije predstavlja je problem sa imenovanjem pravnog lica za izvršenja pravosnažnih rješenja građevinske inspekcije, obzirom da je Zakonom o prostornom uređenju i građenju TK-a propisana obaveza provođenja javnog poziva od strane općina/gradova u toku svake kalendarske godine za imenovanje istog.

Na raspisani Javni poziv u 2019. godini, nije bilo prijavljenih pravnih lica čije će se usluge koristiti za izvršenje rješenja građevinske inspekcije.

U narednom periodu težište inspekcijskog nadzora u oblasti građenja i dalje će biti preventivno djelovanje inspekcije vezano za sve sudionike u građenju pod kojima se podrazumijevaju mjere i radnje u svrhu sprečavanja i otklanjanja nezakonitosti u primjeni zakona i drugih propisa koje kontroliše urbanističko-građevinska inspekcija.

V

OBLAST NADZORA TRŽIŠNE INSPEKCIJE

U Gradu Gračanica na poslovima i zadacima tržišno-ugostiteljska inspekcija u okviru svoje nadležnosti vrši nadzor nad primjenom odredaba sljedećih zakona iz oblasti trgovine, ugostiteljstva i obrta, kojima je regulisana oblast nadzora i to:

- Zakon o zaštiti potrošača u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 25/06),
- Zakon o autorskim i srodnim pravima („Službeni glasnik BiH“ broj 63/10),
- Zakon o inspekcijama u FBiH („Službene novine FBiH“ broj 69/05),
- Zakon o privrednim društvima („Službene novine FBiH“ broj: 81/15),
- Zakon o fiskalnim sistemima ("Službene novine Federacije BiH" broj 81/09),
- Zakon o unutrašnjoj trgovini („Službene novine FBiH“ broj 40/10),
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti („Službene novine FBiH“ broj 32/09),
- Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima („Službene novine FBiH“ broj 35/09),
- Zakon o kontroli cijena („Službene novine FBiH“ broj: 2/95 i 70/08),

- Zakon o kontroli predmeta od plemenitih metala („Službene novine FBiH“ broj: 6/98, 35/9 i 11/99),
- Zakon o ograničenoj upotrebi duhanskih prerađevina („Službene novine FBiH“ broj 23/06),
- Zakon o načinu prikupljanja, odlaganja, razvrstavanja i obavljanja otkupa sekundarnih sirovina i otpadnog materijala („Službene novine FBiH“ broj 16/02).

U Službi za inspekcijske poslove, nadzor nad primjenom naprijed navedenih zakona obavlja jedan inspektor, koji je za vrijeme izvještajnog perioda bio na bolovanju.

VI OBLAST NADZORA SANITARNE INSPEKCIJE

U Gradu Gračanica na poslovima i zadacima sanitarne inspekcija u okviru svoje nadležnosti vrši nadzor nad primjenom odredaba sljedećih zakona, podzakonskih akata:

- Zakon o hrani ("Sl. glasnik BiH" broj 50/04);
- Zakon o prometu otrova ("Sl. list SFRJ" broj 13/91);
- Zakon o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe ("Sl. list SFRJ" broj 53/91);
- Zakon o zdravstvenom nadzoru životnih namirnica i predmeta opće upotrebe ("Sl. list SRBiH" broj : 43/86 i 18/90);
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. novine FBiH" broj 46/10, 75/13);
- Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Sl. novine FBiH" broj 29/05);
- Pravilnik o načinu obavljanja obavezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije;
- Pravilnik o uslovima u pogledu stručne spreme zaposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uslova kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, privredna društva odnosno fizičke osobe - obrtnici za obavljanje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.

U Službi za inspekcijske poslove, nadzor nad primjenom naprijed navedenih zakona obavlja jedan inspektor, koji je zaposlen od septembra 2019.godine.

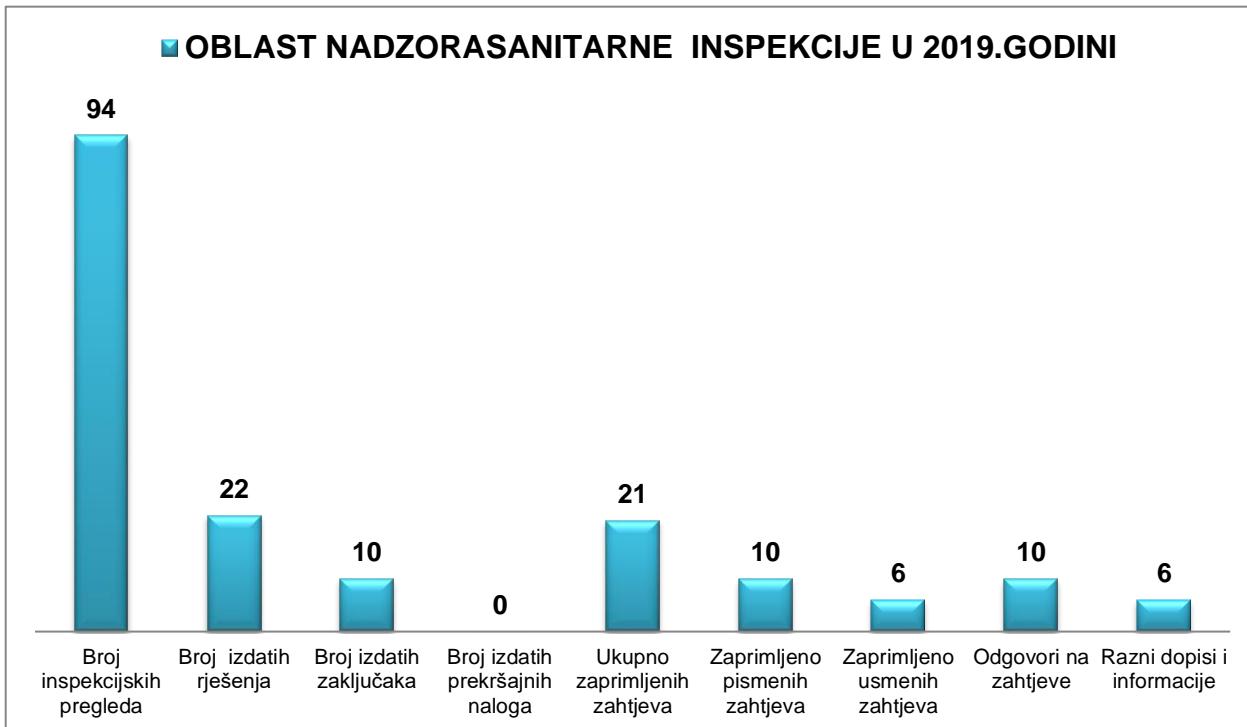
U izvještajnom periodu, izvršena su 94 inspekcijska nadzora, od čega su svi bili redovni nadzori. Od ukupnog broja naprijed navedenih nadzora, evidentirano je 72 uredna, a protiv 22 subjekata je pokrenut upravni postupak.

Po svim podnesenim zahtjevima za obavljanje obrtničke i trgovinske djelatnosti izvršene su 22 redovne kontrole o ispunjavanju sanitarnih uslova djelatnosti.

Najveći broj rješenja je izdat po osnovu Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti - 20 rješenja, te po osnovu Zakona o zdravstvenom nadzoru životnih namirnica i predmeta opće upotrebe – 2 rješenja, sa izrečenim upravnim mjerama o otklanjanju nepravilnosti.

Kada su u pitanju rezultati rada ove inspekcije ističemo da je u prethodnoj godini izvršeno:

- 94 inspekcijskih nadzora;
- doneseno je ukupno 22 rješenja;
- Izdata 10 zaključka.

sl. 7 Grafički prikaz mjera po inspekcijskim nadzorima sanitarne inspekcije za 2019. godinu

VII ZAKLJUČCI I PRIJEDLOZI MJERA

Cijeneći iznesene pokazatelje rezultata rada za 2019. godinu u odnosu na prethodni izvještajni period, smatramo da su isti dobri, ali da treba preuzimati mjere i radnje kako bi se isti zadržali na isto nivou ili pak povećali.

Da bi se gore pomenuti rezultati poboljšali, u narednom periodu nephodno je poduzimanje određenih mjera i aktivnosti a posebno:

1. Potrebno je stvoriti finansijske uslove da se pokrenu procedure prijema putnog i građevinskog inspektora, kako bi se Suužba za inspekcijske poslove kompletirala i još efikasnije djelovala.
2. Komunalna inspekcija i komunalni redari će nastaviti zajedničke aktivnosti sa JP "KOMUS" Gračanica na uključivanju i ostalih domaćinstava u organizovan odvoz smeća, što će doprinijeti kvalitetnijoj životnoj sredini i eliminisanju divljih deponija.

3. Ponovnim raspisivanjem javnog poziva ili na druge načine treba riješiti pitanje odabira izvršioca, u cilju izvršavanja pravosnažnih rješenja građevinske inspekcije.
4. Stvarati finansijske i druge predpostavke da se krene u rješavanje pitanja kanalizacione mreže i oborinskih voda iz ostalih naseljenih mjesta.
5. Nastaviti medijsku i drugu kampanju i edukaciju građana o njihovoj ulozi odgovornosti i zadacima, te aktivnom učešću u zaštiti životne sredine.
6. Provesti aktivnosti izbora Upravitelja zgrada kako je regulisano Zakonom.